

HRCKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 149 - VELJAČA 2017.

ISSN 1821-3758

9 771 821 375004

Dragi Hrckovci!

Bili ste pre pre pre prekrasni na Hrkovom maskenbalu! Divim se vašim idejama i bujnoj mašti. Iz godine u godinu sve me više oduševljavate i jako sam sretna što smo se okupili u tolikom broju. Nema ničeg ljepšeg kada je toliko djece na jednom mjestu i kada sve pršti od zadovoljstva i sreće. Nažalost, nemoguće je da se sve maske nađu na stranicama vašeg podlistka, ali raspolažemo s fotografijama sviju vas pa ako ste zainteresirani, javite se uredništvu *Hrvatske riječi*.

Kako ste već mogli čuti na maskenbalu, idući broj vašeg dragog podlistka *Hrcko* je, vjerovali ili ne, čak 150. po redu. To je uistinu zavidna brojka kojom se svi možemo i trebamo ponositi. A tih 150 brojeva uveseljavalo je i mnogo tome naučilo stotine i stotine djece u proteklih nešto više od 13 godina. Tako u povodu ovog, svojevrsnog jubileja, sve vjerne čitatelje *Hrcka*, u tom sljedećem – 150. broju, očekuje iznenadenje.

Do tada, uživajte u zanimljivim sadržajima i prekrasnim fotografijama ovog 149. izdanja.

Ivana

Impresum

Izдавач: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Marina Piuković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić i Petar Tikvicki
Lektor: Zlatko Romić
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanović Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

U osnovnim školama održana školska natjecanja

Čitanje je veoma zanimljiv sport... Dobro, nije sport, ali je svakako zanimljivo. No, kad bolje razmislim, može biti i sport ako se čitajući natječete s nekim. Kako? Pa postoje brojne mogućnosti, o nekim smo vam i pisali, a u nekima ste i sami sudjelovali.

Čitanjem do zvijezda je kviz znanja i kreativnosti koji već devetu godinu zaredom organizira Hrvatska mreža školskih knjižničara za učenike osnovnih i srednjih škola. Prošle godine ekipa iz Subotice sudjelovala je u okviru pilot projekta na državnom natjecanju u Čakovcu. Ove školske godine dogovoren je da se ovo natjecanje realizira u svim školama gdje se nastava odvija na hrvatskom jeziku u Subotici, Tavankutu i Đurđinu, a priključio se i Žednik gdje djeca uče predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Kvizi provodi Gradska knjižnica Subotica, u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem.

I tako su učenicima podijeljene knjige koje su međusobno razmjenjivali i čitali nekoliko mjeseci. To su bile knjige *Zaboravljeni sin* Mire Gavrana, *Bijeli klaun* Damira Miloša i djelo Zorana Pongrašića *Djevojčica koja je preskočila nebesa ili Gumi - Gumi*.

Potom su 30. siječnja 2017. godine u svim školama održana školska natjecanja. U kvizu je ukupno sudjelovalo 26 učenika koji su rješavali test.

Na sljedeću razinu – međuskolsko natjecanje, koje će biti održano za mjesec dana u Gradskoj knjižnici Subotica plasirali su se sljedeći učenici:

Iz OŠ Matko Vuković Subotica: Ivana Imrić, Matea Rudinski, Josipa Kujundžić, Katarina Ivanković Radaković, Lea Vojnić i Anamarija Kuntić.

Iz OŠ Ivan Milutinović Subotica: Zdenko Ivanković, Andrea Cipo, Martina Kujundžić, Tomislav Huska, Ana Jaramazović i Filip Ivković.

Iz OŠ Matija Gubec Tavankut: Ana Vereb, Ivan Skenderović i Sara Vuković.

Iz OŠ Vladimir Nazor Đurđin: Josipa Dulić, Lucija Horvacki i Josipa Stantić.

Iz OŠ Pionir Žednik: Vesna Gabrić, Dina Dulić i Marko Ivankov.

Svima puno sreće u dalnjem natjecanju, uz želju da ustraju u čitanju te nastave svoje putovanje do zvijezda.

XIV. Hrckov maskenbal

Hrcko nas je ponovno sve okupio. Hvala mu za to. Prije tjedan dana, 10. veljače, u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra *Bunjevačko kolo* u Subotici održan je duuuugo očekivani *Hrckov maskenbal* i to četrnaesti po redu. Kako je samo bilo veselo toga popodneva. Okupilo se oko 350 drugara iz cijele Vojvodine, i to učenici koji nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku, potom oni koji uče predmet hrvatski s elementima nacionalne kulture, te članovi hrvatskih udruga kulture u Vojvodini. A doputovali su iz: Sonte, Monoštora, Bezdana, Vajske, Plavne, Lemeša, Berega, Đurđina, Tavankuta, Male Bosne, Žednika i naravno Subotice. Svi maskirani, svi veseli i svi spremni za pravu pokladnu zabavu – *Hrckov maskenbal*.

Zabava je počela, sada već tradicionalno, fašničkom pjesmom koju su predvodili naši najmlađi gosti iz subotičkog vrtića *Marija Petković Sunčica*. Potom su uslijedili pozdravi, pa red pjesama i plesa, pa red predstavljanja na bini, malo zadataka, pa opet plesa i tako sve dok svi nisu prodefilirali u svojim maskama. Animatorice su se svojski potrudile da nas zabave plesom, a tu su bile i odlične voditeljice Ana i Maja koje su nas na veoma originalan i zabavan način provele kroz ovaj događaj. Sve se odvijalo pod

budnim okom *Hrcka* osobno, koji je neumorno plesao i družio se sa svima nama. Ooooo, kakav je ovo bio maskenbal... za pamćenje.

Prije odlaska doma svi smo se, kao što priliči svakoj pokladnoj zabavi na sjeveru Bačke, počastili dobroim, domaćim, slatkim *fankima*. Hvala *Hrvatskoj rijeći* na odličnoj organizaciji.

Sada nam ostaje da se provedemo još ovih nekoliko dana prije korizme. A kad se ponovno zaželite maskenbala, pogledajte ove fotografije da vam razgale dušu.

Do sljedećeg druženja, pozdrav od *Hrcka!*

IVANA GULJAŠEVIĆ:

MOJA SLAVNA PRIJATELJICA

Lorena i Mia najbolje su prijateljice od rođenja. Nerazdvojne su, sve rade skupa. Kao petnaestogodišnjakinje, obje sanjaju o popularnosti, reflektorima i glazbi. Međutim, kada se jednoj to i ostvari, počinju problemi. Je li njihovo prijateljstvo bilo iskreno, što je s izgubljenim povjerenjem i samopoštovanjem? Odlična pitanja! Odličan roman! Toplo preporučam.

Ukratko: Lorenin tata se zapošljava u jednoj diskografskoj kući i djevojčica postaje turbo popularna, prvo u školi (zahvaljujući besplatnim ulaznicama za cool koncerте), a uskoro i šire jer započinje pjevačku karijeru, izdaje svoj CD, snima spot i daje intervju za najpopularniji teen časopis. Mia se trudi biti sretna zbog svoje prijateljice, ali sve se više osjeća zapostavljeno i usamljeno. Konačno, prijateljstvo puca zbog jednog Loreninog intervjuja, zbog krađe i ponosa koji kradljivici sprječava da se ispriča te ju gura sve dublje u laži i prijevare. Ai' u laži su kratke noge... No, ostatak pročitajte sami.

Vrijeme je za maske...

STIHLJUPCI

Veljača je i svi se radujemo, smijemo, maskiramo i družimo. Ovo je veseli mjesec za sve nas jer samo sada možemo biti ono što nikada nismo. Jeste li spremili svoju masku?

Karneval

Jednoga dana
masku će staviti
K'o netko drugi
će se predstaviti.

Bit će možda vila
il' kraljica čak
možda neki cvijet
kojeg voli svak'!

Masku stavi ti
neću te prepoznati,

danas nam je ludi bal
zovemo ga karneval!

I ja ću jednom
masku staviti
K'o netko drugi
će se predstaviti.

Bit će možda vitez
il' Petar Pan čak,
možda čarobnjak
koji nosi frak!

Josipa Franjić Radulović

NA SLOVO, NA SLOVO N I NJ:

Otkrij što znače ove rečenice:

Nadini imaju niku njivu. Na njevoj njivi rade nadničari. Njen čovik Naco je nadlugar. On kad god, kad nema novaca dat za nadnicu, nasiče drva za nadničare. Zna da će nadoć zima i da nemaju svi tušta novaca za drva, pa im da drva mesto nadnice. Juče je bio zdravo srdit i njunjav jer je pala kiša pa je u šumi blato pa mu je njakav poso. Kako će Nadin čovik po kiši sić drva?

Nada – žensko osobno ime

njiva – oranica, obrađeno zemljишte

nadničar – onaj koji živi od nadnice, najamnik koji radi za nadnicu; koji živi od nadničarenja

nadolugar – viši lugar, skrbnik o šumama

nadnica – dnevna novčana naknada najamnog radnika; jednodnevna zasluzba; dnevni najamni rad plaćen nadnicom

njunjav – spor, nespretan u ponašanju

njakav – vlažan (o vremenu)

V. H.

Napiši značenje svojim riječima:

Piše: Ivana Matić

HRVATSKI JEZIK

O brojevima i brojkama

Riječ broj i brojka ne znače isto. Broj je prvenstveno matematički pojam. Brojevi mogu biti parni i neparni, cijeli, decimalni. Brojevi mogu biti i kućni, telefonski, poštanski, ali također sretni i nesretni i još kojekakvi.

BROJ je vrsta riječi koja označava količinu i poredak. Postoje glavni brojevi (jedan, dva, tri, sto) i redni brojevi (prvi, drugi, treći, stoti).

BROJKA je znak za broj. Postoje rimske brojke: I, II, III, IV, V, X, i arapske brojke: 1, 2, 3, 4, 5, 10. Razlikujemo, dakle, brojeve i brojke. VII je rimska brojka, a ne rimski broj. 7 je arapska brojka, a ne arapski broj. Dakle, broj sedam označavamo brojkama 7 i VII.

Brojke ne možemo zbrajati

i oduzimati jer su znakovi, a brojeve možemo jer označavaju količinu. Jednostavno, zar ne? I ono što je važno, rimske brojke koje označavaju redne brojeve pišemo s točkom, npr. IV. razred.

Odgovori na pitanja te odredi jesu li brojevi u odgovorima glavni ili redni.

1. Koliko imaš godina?
2. U koji razred ideš?
3. Koliko mjeseci čini jednu godinu?
4. Zapiši današnji datum, mjesec neka bude pisan rimskom brojkom.
5. Koji je tvoj sretan broj?

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Matija Deli.**

Pohađam III. razred OŠ *Pionir* u **Žedniku.**

Moju **obitelj** čine tata **Davor** (38), mama **Jelena** (36) i sestra **Dragana** (14).

Kad porastem, želim biti **nogometaš.**

Volim igrati nogomet i igrati se s drugarima.

U **slobodno vrijeme** treniram nogomet u klubu *TSC Bačka Topola.*

Veoma sam aktivan i **ne volim** se svađati.

Omiljena **knjiga** mi je *Knjiga o dinosaurusima*, a omiljeni film *Gospodar prstenova.*

Omiljena **pjesma** mi je nogometna pjesma *La la la* od Shakire.

U školi su mi omiljeni **predmeti** tjelesni odgoj i matematika.

Najbolji **drugari** su mi je Andrej Horvat, Novak Nestorović i David Temešvari.

Volim sastavljati *puzzle.*

Hrcko je sjajan i zabavan. Najviše volim rješavati kvizove.

Pozdrav svim čitateljima *Hrcka!*

PUTUJEMO, PUTUJEMO... KAMO?

Bok svima!

Poslije dosadašnjih prekrasnih mjesta na koja smo putovali zajedno, krenimo danas na mjesto o kojem možda baš i ne znamo tako puno. Nadam se da ste se pripremili na još jedno lijepo putovanje. Vodim vas u jednu državu koja ima priličan broj zanimljivosti i svojevrsnih rekorda.

Ova država proizvodi 220 tisuća tona čokolade godišnje, što iznosi oko 22 kg čokolade po stanovniku. Nije ni čudo što je baš u ovoj zemlji davne 1912. godine čovjek po imenu Jean Neuhaus izumio slasticu koju znamo po imenu *praline*.

Zračna luka u blizini glavnoga grada ove države mjesto je na kojemu se proda najviše čokolade na planetu. Znate li o kojoj je zemlji riječ?

Još jedan svojevrstan rekord vezan je uz ime ove lijepе zemlje. Najviše zamkova po četvornom kilometru, na cijelome

svjetu, nalazi se u ovoj zemlji. Znate li sada koju vam zemlju želim opisati?

Kada već spominjemo zamkove, spomenimo i ovo: u ovoj se zemlji održava najveći svjetski festival u pravljenju skulptura i zamkova od pjeska. Do sada ste već sigurno naslutili o kojoj je zemlji riječ.

Ako niste, evo još nekoliko tragova: Najgušća mreža putova i željezničkih tračnica presijeca ovu zemlju, toliko je gusta da je noću dok su svjetla kraj ceste upaljena, vidljiva i s površine Mjeseca. Jeste li sad već naslutili koja je država u koju putujemo?

U ovoj su državi rođeni svjetski poznati slikari Jan Van Eyck i Peter Paul Rubens, mišićavi glumac akcijskih filmova Jean-Claude van Damme, i prelijepa Edda van Heemstra Hepburn koju svi poznajemo kao Audrey Hepburn. Mislim da ste sada već sigurno pogodili da se nalazimo u Belgiji. Zemlja je

to koja je veoma urbanizirana, tako da oko 98 posto stanovnika živi u gradovima ili predgradima.

Divimo se zajedno prelijepim slikama poznatih umjetnika, uživajmo u filmovima poznatih glumaca i glumica, i uživajmo u slatkoj čokoladi koja ne mora biti belgijska.

Do sljedećeg putopisa pozdravlja vas vaša Ana Marija

Započeo kviz Gradske knjižnice Subotica

Već skoro puno desetljeće traje kviz Gradske knjižnice Subotica namijenjen učenicima osnovnoškolske dobi. Svake godine u veljači i ožujku družimo se s knjigom, obnavljamo svoju članarinu po simboličnoj cijeni, popunjavamo online upitnik i za Međunarodni dan knjige za djecu družimo se te dijelimo nagrade najsretnijima.

Pa tako će biti i ove, 2017. godine.

Prije dva i pol tjedna, točnije 1. veljače, započeo je IX. po redu kviz za poticanje čitanja *Čitam i skitam*. Pravila igre su ista, samo je nova tema i naravno nove nagrade. No, krenimo ispočetka...

ŠTO?

Kviz *Čitam i skitam*.

KADA?

Od 1. veljače do 31. ožujka 2017. godine.

TEMA?

Narodna književnost.

ZA KOGA?

Za učenike osnovnih škola u Subotici i okolicu.

NA KOJIM JEZICIMA?

Hrvatskom, srpskom i mađarskom.

TKO MOŽE SUDJELOVATI?

Članovi Gradske knjižnice Subotica i svih prigradskih ogranaka.

SAVJET!

Tijekom trajanja kviza možete se učlaniti ili obnovitu godišnju članarinu za svega 300 dinara.

KAKO SE MOŽE SUDJELOVATI?

Pročitaj predviđenu literaturu iz narodne književnosti i točno popuni online upitnik.

ŠTO TREBA PROČITATI?

1 bajku, 1 basnu, 2 kraljičke pjesme i nekoliko poslovica, zagonetki i pitalica.

GDJE SE NALAZI ONLINE UPITNIK?

Na mrežnim stranicama Gradske knjižnice Subotica subiblioteka.rs

ŠTO KADA ISPUNIM ONLINE UPITNIK?

Čekaš javno izvlačenje nagrada.

KADA JE IZVLAČENJE NAGRADA?

Točno u podne 3. travnja 2017. godine u povodu Međunarodnog dana knjige za djecu.

KOLIKO IMA NAGRADA?

Najmanje 120, a možda i više.

SRETNO!!!

A sada svi na čitanje i skitanja!

Veljača pod maskama

Puno je naziva i puno običaja u svijetu za ove vesele dane prije korizme. POKLADE, MESOPUST, KARNEVAL, FAŠNIK... Šale, maskenbali i razigrana »vlast maškara« prestaje s čistom srijedom ili Pepelnicom – prvim danom korizmene priprave za Uskrs. Nekada su ljudi puno ozbiljnije shvaćali korizmeni post i odricanje pa su zato u ovim danima koji prethode korizmi više jeli, pilj, pjevali, plesali, šalili se... znajući da ih čekaju posni, tiki i ozbiljni dani.

U pokladno vrijeme mnogi stavljaju masku na lice, ne daju se prepoznati, pretvaraju se da su netko drugi... Pokušajmo i mi izabrati dobre, lijepе i plemenite maske za svoja lica, a odbaciti i izbrisati sve ružne i loše. Na lijevoj strani se nalaze riječi koje označavaju ružne maske koje trebamo »skinuti«, a u dnu stranice su nazivi lijepih maski koje što prije trebamo »staviti«. Za svaku lošu masku pronađi suprotnu - dobru, pa ju upiši pokraj nje, u prazna polja. Kada otkriješ sve parove, pročitaj u označenim poljima ime najpopularnijeg sveca mjeseca veljače!

Hrckov maskenbal

Saksofon

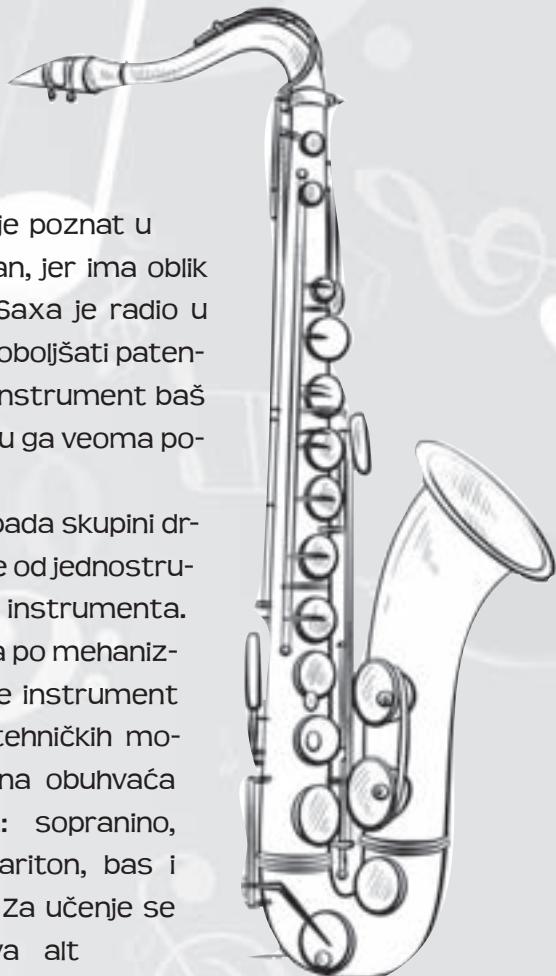
Za saksofon ste sigurno čuli, slušali ga, vidjeli. Ali ne znam jeste li znali da ga je izumio Adolf Sax, koji je svoje ime dao saksofonu. Podrijetlom je iz Belgije.

Ovaj instrument je novijeg doba i osobito je poznat u jazzu i bluesu. Njegov oblik je karakterističan, jer ima oblik lule. Ima zanimljivu povijest. Otac Adolfa Saxa je radio u tvornici instrumenata, pa je Adolf želio poboljšati patente klarineta. Orkestralni glazbenici ovaj instrument baš nisu prihvatali, ali američki jazzisti učinili su ga veoma popularnim.

Saksofon je izrađen od metala, ali pripada skupini drvenih puhačkih instrumenata. Sastoji se od jednostrukog jezička, usnika, lulice i samog tijela instrumenta.

Po tehnici puhanja sličan je klarinetu, a po mehanizmu i prsnoj tehnici, oboi. Saksofon je instrument lijepog i toplog tona i velikih tehničkih moći. Obitelj saksofona obuhvaća sedam instrumenata: sopranino, sopran, alt, tenor, bariton, bas i kontrabas saksofon. Za učenje se najčešće upotrebljava alt saksofon. Raspon tonova kreće se od b do f3.

I kao što smo već rekli, jazz je vrsta glazbe u kojoj je saksofon glavni izvođač. U Americi je ovaj instrument najpopularniji!

NAJAVA!!!

Sljedeći tjedan opet mnoštvo događaja

Recitatori, pripremite se!

U srijedu, 22. veljače, s početkom u 9 sati, u Gradskoj knjižnici Subotica bit će održana Općinska smotra recitatora *Pjesnične naroda mog*. Na njoj će nastupiti pobjednici školskih natjecanja u Subotici i okolici te najbolji recitatori udruga kulture. Tročlano povjerenstvo slušat će lijepo kazivanje poezije svih recitatora podijeljenih u tri dobne skupine - mlađu, srednju i stariju te odlučiti tko će predstavljati Suboticu na Zonskoj smotri recitatora koja je zakazana za 4. ožujka, također u subotičkoj knjižnici.

U petak, 24. veljače, u velikoj dvorani HKC *Bunjevačko kolo* u Subotici, Hrvatska čitaonica priređuje XI. Književno prelo. Početak je u 18.30 sati.

Znam da svi čekate Književno prelo, posebice vi koji ste sudjelovali u Etno kampu jer ćete tada nastupiti. No sigurna sam i da čekate predstavu. Glumci Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića iz Osijeka izvest će predstavu *Ja magarac* po odličnom tekstu Zvonimira Baloga.

Znate li da Hrvatska čitaonica tada slavi i svoj 15. rođendan? Dodite da ga skupa proslavimo.

Vidimo se!

poziva Vas na

Hrvatska čitaonica

KNJIŽEVNO PRELO

15

u Hrvatski kulturni centar „Bunjevačko kolo“
u petak, 24. 01. 2017. s početkom u 18.30 sati
gdje ćete na prelijekom stolu imati knjigu i riječ, ali i
predstavu
„JA MAGARAC“,
u izvedbi
Dječeg kazališta Branka Mihaljevića iz Osijeka.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

**Svjećnica ili Marindan
slavi se 2. veljače.**

Nagrađeni

Karla Vujković Lamić, I./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Josip Skenderović, vrtić *Petar Pan*, D. Tavankut
Nataša Pujin, II. b, OŠ *Bratstvo jedinstvo*, Bezdan
Veljko Rajačić, II. b, OŠ *22. oktobar*, Monoštor
Martina Matin, III. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Pavao Piuković, I. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Anja Milojević, IV., OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Robert Čoban, VI. b, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Hana Sič, I./4, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Matija Deli, III., OŠ *Pionir*, Žednik

Nagradno pitanje

**Čiji ćemo 15. rođendan proslaviti
na XI. Književnom prelu?**

Odgovor:

KUPON

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

15

Tetak i magarac

Moj djed je imao magarca koji se zvao Bogar. Lijepo su se slagali djed i Bogar. Ljeti je djed prezao magarca u dvokolicu i išao u polje po povrće i voće. Zajedno su čuvali vinograd od lopova i škvoraca. Dok je djed radio u vinogradu, Bogar bi pasao travu ili bi se valjao po zemlji i revao. Po njegovomu revu djed je znao je li Bogar žedan ili gladan. Magarac je bezuvjetno slušao djedove naputke i zbog toga ga je djed jako volio.

Često je znao reći:

– Moj Bogar kao da nije magarac! On uopće nije tvrdoglav!

Godinama su zajedno radili i kad je djed već ostario nije htio prodati magarca.

– Zajedno starimo i neka tako ostane do konca – rekao je djed.

Mnogo puta su ujaci i tetak dolazili moliti djeda da im da magare za nešto prenijeti, mada su se znali i podsmjehnuti djedovu prijevozu. Djed je odbijao, jer se plašio da će u Bogara proraditi magareća čud i tko zna što bi mu netko od njih mogao učiniti!

Jedne zime je usfalilo kukuruzovine čijim se lišćem Bogar hranio. Djed je bio bolestan i zamolio je moga tetka da krene s magaretom u polje. Snijeg je zabijelio sokacima i njivama. Bogara su upregli u veće sanjke. Uz tetka smo sjele moje dvije sestrične i ja. Bogar je kasao kroz selo i polje, a mi smo se neizmjerno veselile i pjevale cijelog puta. Činilo nam se da se i Bogar raduje. Vukao je sanjke bez pogovora.

Kad smo stigli na njivu, pomogle smo tetku natovariti snopove kukuruzovine na sanjke. Onda smo sjeli na snopove i mi. Tetak je povukao uzde:

– Pomoz' Bog! Hajdemo, Bogar!

Bogar je stajao kao ukopan. Nije mu se kretalo. Tetak je ponovno protresao uzde:

– Hajde, Bogar, hajde!

No magarac se ukopao kopitama u snijeg, uspravio uši i frktao, ali krenuti nikako nije htio.

– Dragi Bogar, mili Bogar! – tepe-

le smo s vrha snoplja, no pomaka nije bilo.

Tada tetak siđe sa sanjki, pomilova magarca po glavi, a on se odjednom kao metak da u trk. Tetak je potrčao za sanjkama vičući:

– Stani, Bogar, stani!

Magare je trčalo koliko može. I tetak je trčao iz sve snage za nama i jedva nas je stigao. Uskočio je u sanjke u trku i sjeo. Nakon prijeđenih nekoliko metara magare odjednom stade. Ponovo smo ga molili i kumili da podje, ali on je samo ukočeno stajao. Tetak je bio sav crven u licu i oznojen. Izgubio je živce i počeo grditi magarca. On je stajao ne dajući nikakvoga znaka da zna da se tu uopće nešto o njemu radi.

Malo smo stajali da se tetak odmori, a onda tetak ponovno siđe do magareta. Taman što je sišao, Bogar opet pojuri kao iz katapulte, a mi smo se smijale u sav glas. Tetak je očajnički pokušavao da nas stigne. Odjednom, kao i prvi put, magare iznenada stade. Tetak sav zadihan dotrča i popne se na sanjke.

– Au, majku mu magareću! Pa, taj mene zafrkava u zdrav mozak! – jadao se tetak.

Kad je trebalo krenuti, ponovi se predašnji scenario.

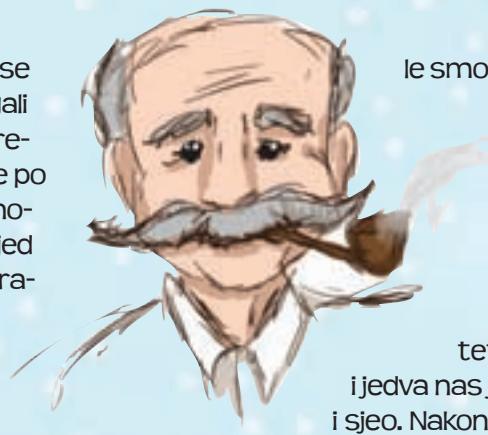
Već se vidjelo da će se tetak namučiti dok ne stigne doma. Mi smo se prestale smijati. Bilo nam je žao tetka. On je gajio nadu kad budemo stigli u selo da će se Bogar upristojiti. Međutim, magare je nastavilo svoju taktiku sve do djedove kuće. Dok tetka nije bilo na sanjkama, jurio je i vukao sanjke bez pogovora. Čim je tetak sjeo na sanjke, on bi prestao vući. Ljudi su prolazili pored nas, okretali se i smijali. Magarac je suvereno vladao situacijom. Djedovoj kući smo stigli preumorni.

Uglas smo djedu ispričali kako je Bogar bio nevaljao.

Djed je polagano upalio lulu, zavrnuo brkove (najduže u selu), povukao dim i obratio se tetku:

– Pa, ti ga uvijek gledaš mrko! A, još si, pride, i neprijateljski raspoložen prema njemu. Zar ne?

Ruža Siladev

Vrijeme karnevala

Draga djeco, vrijeme karnevala je još kratko s nama. Otjerajmo zimu dobrom raspoloženjem, veselom pjesmom, dozovimo toplice dane, probudimo se iz zimskog sna i pokrenimo proljeće. Vjerujem da svi već čekate igru na dvorištima, da ozeleni priroda i pozove nas iz toplih soba, u kojima je igra već pomalo dosadila. Ako niste još sudjelovali na nekom maskenbalu, organizirajte ih doma sa svojim ukućanima! Potrebno je samo nekako se kostimirati i ispeći krafne (*fanke*). Za to potražite bakinu ili maminu pomoć. Na ovaku žurku dobrodošli su i prijatelji, stoga na posao!

Karneval

(Zvjezdana Radetić)

JURICA: Hej, mama, gdje mi je maska što sam je lani dobio na dar?

GLAS MAME: Ne znam, dušo! Pogledaj na police i pretraži stari ormari!

JURICA: Tu nije... tu nije... Hej, mama, ne mogu je nigdje naći!

GLAS MAME: A što će ti ta stara, ofucana maska? Sada si već veći, pametniji i jači, mogao bi nešto drugo, maštovitije naći!

JURICA: Ali, mama, za petnaest minuta trebam biti spremam, a ja ni ideje dobre još nemam!

GLAS MAME: Ah, sine, kod tebe je uvijek sve u zadnji čas, i mogu ti reći da time pomalo izluduješ sve nas.

JURICA: Ali, mama, pomozi. Ti me barem dobro znaš, preoblačenje mi nije jača strana baš.

GLAS MAME: Oprosti, moj dragi »gotovane«, ja će ipak samo promatrati sa strane. Pametnija po-

sla trenutno imam, krafne slanske za sve nas spremam.

JURICA: Uh, pa neka onda bude tako, morat će se sam pomučiti jako. Da vidimo, sve polako; Uzet će bakinu finu, starinsku, vunenu pelerinu. Bako, smijem li?

GLAS BAKE: Uzmi, sinko, uzmi i čuvaj mi je jako, jer danas se više ne rade pelerine tako.

JURICA: Dobro, dobro, bako! A na glavu djedov lovački šešir. Hej, djede, kamo si stavio svoj stari, lovački šešir?

GLAS DJEDA: Što kažeš, šešir? Eno ga u ormaru, tamo je našao svoj zaslужeni mir.

JURICA: Eto tako, još oko vrata tatina nova kravata. Da mi je samo znati gdje

li ju skriva, inače obično ovde u ormaru biva? Aha, evo je! Još na oči šminka, i crna krinka, i bit će spremam. Mašinom bojom za oči nacrtat će si bradicu i brkove tanke... ju-hu, bit će pravi princ iz bajke!

GLAS MAME: Jurice, Jurice, evo na vratima jedne zgodne curice!

(*dolazi djevojčica odjevena u princezu*)

JURICA: Gle ti nju!

MAJA: Ja sam princeza!

JURICA: A ja sam princ!

MAJA: Baš smo zajedno zgodan par!

JURICA: A sada, na karneval!

MAJA: Na karneval!

JURICA: Pazi sad! Svim maskama dajemo na znanje: idemo na naše fašničko vjenčanje!

Maškarice

*U veljači sa dva lica,
šeta svaka maškarica.*

*Baš u doba maškara,
svaka nađe svoga para.*

*Na balu kad se svira Strauss,
mačku bira Miki Maus.*

*Baš upravo s tog ludog pira,
miši vuku kolut sira.*

*Al' u skutu sretne lije,
debela se koka smije.*

*Vuka za rep vuče ovca,
u društvu Luke lovca.*

*I dok cvile violine,
podiju se krinoline.*

*A mjesto svoje kose,
glavu tuđe vlasti nose.*

*I dok se vesele i smiju,
ponoćne ih ure razotkriju.*

Priredila: Marina Piuković

VELJAČA »UŽIVO«

Nekako se stvari »slijezu«... Škola ide, počinju ozbiljne pripreme za završne ispite, pa onda ta priredba koju smo napol već predili... Za Stelu sam čuo da je bolje, jednom sam joj na Fb poslao poruku da joj želim brzo ozdravljenje i sve najbolje u Novoj, ali iskreno. Nije ništa odgovorila, samo sam video da je pročitala poruku...

Opet ona »valentinovska« frka nastupa. Sad u razredu imamo nekoliko parova, pa su baš dosadni. Ma, ne smeta mene to, nek si oni »heart-iraju« i »hug-iraju«, ali malo mi je onak – lažno. Dečki kad su s curama sve nešto uzdišu, a kad su u muškom društvu – baš! Da cure čuju komentare, odmah bi bio status »komplicirano je«!

Ipak, sjetio sam se prošlog Valentinova – tada je Kristina bila moja cura. Ne znam osjećam li još nešto prema njoj, jednostavno... Ako me ne želi, ja sigurno neću dizat frku, to nije moj stil. »Live and let live« – »živi i pusti druge živjeti«. Iako mislim da joj je onaj tenkre David samo glupavi privjesak, ako joj takav paše, onda neka. Možda i ona nije baš onakva kakva sam mislio da jeste ili kakva je bila prije – ljudi se mijenjaju, znam to. Sad se slično kao nekad s njom osjećam s Klarom. Razumijemo se. Nikako ne pričamo totalka prazne priče, nego baš bih rekao – razgovaramo. Možda sam »smor«, ali meni je to jedino vrijedno. Nije da se ne volim sezati i ludirati u pauzama, ali – biti s nekim i ne razmijeniti ni mišljenje svoje ni neki važan doživljaj mi je – glupost. Onda se to pretvara u stavljanje statusa (baš kao na Fb) i lajanje onim blesavim emotikonomima i gifovima. Meni to ništa ne znači – komentar »uživo« jedino vrijedi. Zato volim šetati s Klарom, pa makar moram daleko do njenog kraja grada...

Tin

Maškare

Mama i teta su očito ri-ješile obnoviti svoj društveni život, jer sad su odlučileći na neke tulume. Kad sam se krajičkom usne nasmijala i prokomentirala: »U vašim godinama? Mislim da se to tad više ne zove tulum...«, poludjele su. Ma kako sam samo drska, bezobrazna klinka, nisu one stare, koje godine spominjem, pa život je pred njima, vidjet ću ja već, derište nedogojeno, to mora da sam od tate čula. Kako bih dokazala da nisam ništa loše mislila, morala sam im kuhati kavu i dodvoravati se nekoliko dana, ali uspjelo je. Idu dame na maskenbal ☺ ☺.

Teta će biti Maša (iz crtića *Maša i medvjed* – inače, mislim da su autori na tetu misliili kad su smislili lik Maše), a mama čarobnjak Merlin (ne znam tko je taj, to je nešto iz njihova djetinjstva, pluskvamperfekt...). Sutradan na Fb-u sam saznala da su »maškare« imale i pratnju – »Maša« je bila s nekim »Medvjedom« (ogroman čovjek-planina!), a »Merlina« je oko pasa vodio neki vitez, moram priznati – sasvim zgodan. Kad je na jednoj fotki (pri kraju tuluma) »Merlin« skinuo duge bijele brke i bradu (sigurno je to užasno bockalo cijelu večer), vidjela sam moju prelijepu mamu s osmijehom kakav se davno nije na njoj video. Bez karmina i jake šminke, blistala je kao princeza, a ne čarobnjak neki. Pošto mislim da je za to zaslужan »Vitez«, ne ljutim se što mi nije ispričala ništa. Ispitati će sve lagano. Ne sviđa mi se što mi nisu ispričale da su si našle dečke, ali – budimo iskrene – ni ja njima u posljednje vrijeme baš nisam davala izjave toga tipa.

Nije vrijeme tomu, ali jednom – voljela bih biti zaljubljena, kao nekad u Tina...

Kristina

Kviz Vojvodinu

1. Koji rođendan ove godine slavi Hrvatska čitaonica iz Subotice?

- a) 5.
- b) 10.
- c) 15.
- d) 20.

Hrvatska čitaonica iz Subotice utemeljena je u veljači 2002. godine kako bi sakupljala, čuvala, proučavala, istraživala, njegovala, objavljivala i promicala hrvatsku riječ, pisanu i usmјenu, među djecom, mладима, odraslima, znanstvenicima...

Još kratko traje vrijeme karnevala, prela i zabava. Pa zabavimo se i mi rješavajući pitalice inspirirane našom prekrasnom Vojvodinom. Ako na nešto i ne znate odgovor, ne očajavajte već s radošću naučite neku novu zanimljivost.

3. Blizu kojeg vojvodanskog mjeseta se nalazi Etno selo Tiganjica?

- a) Sombor
- b) Zrenjanin
- c) Subotica
- d) Lemeš

Etno selo Tiganjica nalazi se u Banatu, na samom ulazu u specijalni rezervat prirode Carska bara, s idejom da nam štovit način dočara život u Bantu. U njemu su prikazane vjerne replike jednog stoljeća.

2. Kako se zove muška izvorna pjevačka skupina iz Monoštora?

- a) Kraljevi Bodroga
- b) Momci iz Monoštora
- c) Petorica mladih
- d) Bodroški bećari

U Monoštoru, osim već poznatih *Kraljica Bodroga*, od 2014. godine utemeljena je i muška pjevačka skupina koja je za veoma kratko vrijeme osvojila simpatije publike.

4. Gdje je rođen ban Josip Jelačić?

- a) u Petrovaradinu
- b) u Subotici
- c) u Lemešu
- d) u Srijemskoj Mitrovici

Hrvatski ban Josip Jelačić rođen je 16. listopada 1801. godine u Srijemu. Bio je jedan od najznačajnijih hrvatskih političara 19. stoljeća, ukinuo je kmetstvo i

i sazvao prve izbore za Hrvatski sabor. Odlukom Hrvatskog nacionalnog vijeća njegov dan rođenja obilježava se kao jedan od četiriju praznika hrvatske zajednice u Srbiji.

Pavlova srca

Priprava:

1. Očistite hrenovku i prerežite ju po sredini ali ne do kraja. Prerezanu hrenovku obrnute i spojite u srce. Krajeve hrenovke učvrstite čačkalicom.
2. Zagrijte ulje u tavi i u nju pažljivo spustite srce od hrenovke.
3. Posebno udarite jaje u čašu i sipajte ga u središte srca. Ispecite jaje.
4. Prije posluživanja izvadite čačkalice.

Dobar tek!

Pavlova srca je za vas pripremio Pavle Tumbas. Pavle ide u II. razred OŠ Matko Vuković u Subotici. Voli sve što ima veze sa sportom. Pohađa školicu sporta gdje trenira košarku, nogomet, odbojku i tenis, a ljubitelj je i parkoura.

Vrijeme pripreve:
7 minuta

jaje

hrenovka

čačkalica

ulje.

Jeste li znali?

* Znanstvenici su otkrili na otoku Tasmaniji blizu Australije grm božikovine koji broji 43 tisuće godina života! Iz golema debla još uvijek buja na sto-

tine mladica. Pojedini fosilni ogranci dokazuju starost biljke koja je nadživjela sve naraštaje iz povijesnog doba čovječanstva.

* Većinu povrća hranljivije je jesti sirovo. To nije slučaj s mrkvom. Više hranljivih sastojaka tijelo dobiva od kuhanje nego od sirove mrkve. Kuhanjem se uništavaju kemijski spojevi i oslobađaju zdravi karotenoidi.

* Moderni izgled sličan današnjem, grafitne olovke su do bile prije otprilike dva stoljeća u Njemačkoj. Njih je pravila obitelj Faber. Koncem 18. stoljeća počele su se proizvoditi drvene olovke čije je

»srce« bilo od graftita pomiješanog s nekim vrstama gline. Ova smjesa je pretvarana u štapiće, koji su zatim pečeni u peći, a onda oblagani tankim slojem drvene kore. Ovakav način pravljenja i proizvodnje olovaka ostao je osnova za grafitne olovke sve do današnjih dana. Danas diljem svijeta postoji više od 350 vrsta drvenih olovaka različite debljine i namjene.

Z. S.

Kinomania

Štrumpfovi: Skriveno selo

Radnja trećeg nastavka serijala vrti se oko Štrumpfete koja će se uz pomoć tajanstvene karte i u pratinji svojih najboljih prijatelja (Lumenog, Trapavog i Hrge) upustiti u uzbudljivu avanturu kroz »Zabranjenu šumu« ispunjenu magičnim stvorenjima kako bi pronašla tajanstveno skriveno selo prije nego što to učini zločesti čarobnjak Gargamel. Upustivši se na ovo nevjerljivo putovanje ispunjeno uzbudnjima i opasnostima, naši junaci uskoro će otkriti najštrumpfastičniju tajnu u svojoj povijesti!

ANKA

Dječja bajka, smještena u srednjoj Europi početkom prošloga stoljeća, Anka je priča o djevojčici iz sirotišta na dolaska otmjena rođakinja pokazuje drugo lice te razočarana i utučena Anka bježi, želeći se vratiti u sirotište. Put je dovodi do ciglane okružene visokim stebliма i neobičnom prirodom. Grubih lica i velikoga srca, ciglari joj daju novi privremeni dom, daju joj sobu buntonoga ciglara Brazilijanca, siročeta poput nje, koji je završio tu noć u zatvoru zbog kavge koju je započeo u seoskoj krčmi. U ciglani u dubini šume, s ovozemaljskim životom isprepliće se začudni, bajkoviti, svijet šumskih bića, koja vide samo djeca bujne maště...

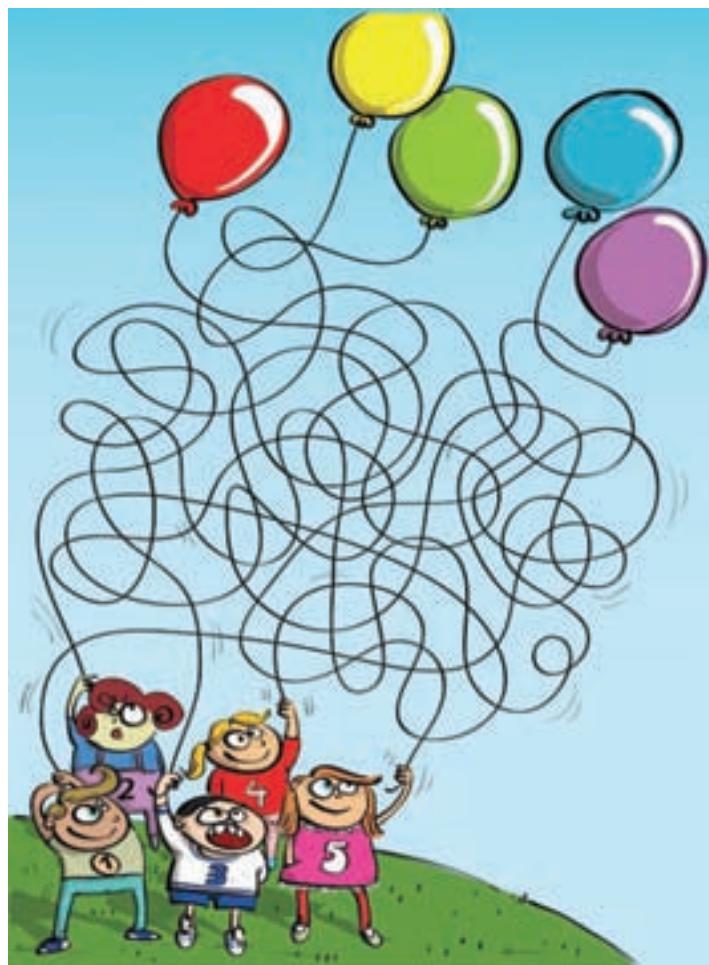
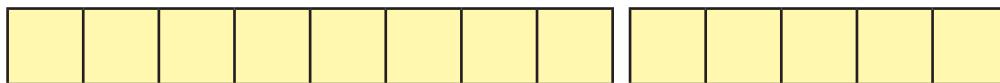

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: TRAVA, CVIJET, OPRAŠIVANJE, ORAH, PUPANJE, LUK, LISTANJE, POVRĆE, KRUMPIR, VIŠNJA, LJEŠNJAK, MRKVA, PERŠIN, DRVO, SALATA, Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

O	O	V	R	D	E	H	V	K	R
V	P	L	E	Nj	A	E	I	A	T
S	U	R	A	Ć	Nj	S	Š	Nj	T
K	A	P	A	A	R	K	Nj	Š	E
H	U	L	T	Š	A	V	A	E	J
P	A	S	A	A	I	V	O	Lj	I
I	I	R	V	T		V	A	P	V
L	J	K	O	E	A	Z	A	R	C
I	R	N	I	Š	R	E	P	Nj	T
M	K	R	I	P	M	U	R	K	E

Riješi križaljku na temelju ponuđenih slika.

1.

2.

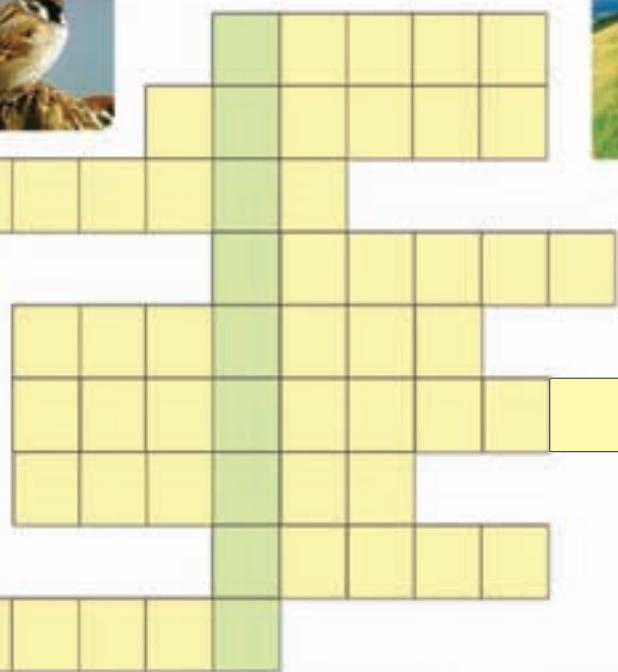
8.

7.

5.

6.

3.

9.

RIJEŠI »SUDOKU« ZAGONETKU:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

		9						
	4	5	9					
	6				9	2	4	
						7		
	6							
2	5	8			7			
1				7	6	5		
					8			

				3				
				9	6	2		
			4	1		7		
		6	7					9
	2	3					1	8
1					6	5		
			3	6	8			
			5	9	8			
			4					

U susret maskenbalu

Tekst: Sladana Tikvicki
Crtao: Petar Tikvicki

